

MØTEBOK FOR VESTRE SLIDRE FJELLSTYRE

Sak nr: 39/2007

Møtedato: 20.6.07

Arkiv nr: S 617

S 617, Nørre Trøllhøvd – søknad om tilbygg på sel

Inger og Steinar Haugrud søker om å få føre opp tilbygg på selet på Nørre Trøllhøvd. I følge vedlagte teikningar blir storleiken etter påbygging på 106 m². Eksisterande sel er i seterregistert ført opp med 62 m² og auka areal blir 44 m².

Haugrud søkte i 2004 om bygging på stølen. Før fjellstyret tok opp saka til behandling bad ein om ei orientering om bruken av koke/uthuset. I følge Statskog si godkjenning i 1981 skulle huset ikkje brukast til beboelse. Fjellstyret har registrert at koke/uthuset blir bruk til beboelse.

Haugrud skriv i brev datert den 26.01.07 følgjande:

Vi søker om utvidelse av stølssel p.g.a. en aktiv stølsdrift - 2mnd om sommeren. Stølen er mye i bruk og har derfor behov restaurering. Samtidig ser vi behovet for en utvidelse da det er flere generasjoner til å ta del i driften i denne perioden. Som det fremgår av tegningene har arkitekten lagt vekt på å videreføre bygget i den tradisjonelle byggestilen, slik at det fremstår som et sel og ikke hytte.

Fjellstyret har tidligere bemerket at det er bomulighet i et uthus/kokhus som vi har på stølsvollen. Dette ble revet og satt opp igjen i 1986. Det ble bygd opp igjen slik det var i utgangspunktet. Kokhuset har mulighet for overnatting slik som det opprinnelig var mulighet for i det gamle. Vi overtok garden i 1998 og anså denne bygningen for "godkjent" ettersom formålet med den har vært det samme i alle år.

Vi ønsker fortsatt en aktiv stølsdrift på Trollhøvd, og mener at vi ved å restaurere og utvide vil det for kommende generasjoner være mer attraktivt å fortsette driften. Godt vedlikeholdte støslag bør være i alles interesse.

Stølen er i bruk etter fjellova og skal behandlast etter § 13 i stølsforskriftene der det heiter:

Etter søknad som fjellstyret avgjer, kan seterbrukaren setje opp hus for ei rasjonell utnytting av utvist seter. Fjellstyret skal taka stilling til kva slag og kor mange hus som trengst, deira storleik og standard eller anna, og det kan setje vilkår. Før fjellstyret gjer vedtak skal saka leggast fram for Statskog til fråsegn.

Dersom fjellstyret vil krevje at hus som alt står, skal rivast, må saka føreleggast for regional kulturminneforvaltning til fråsegn før fjellstyret gjer vedtak. Det same gjeld ved endring eller utviding av hus på seter.

Statskog har gjeve følgjande uttale:

Viser til søknad av 26.01.07 fra Inger og Steinar Haugerud med situasjonskart, bygningstegninger og bilder.

Omsøkte tilbygg måler vi til 50,7 m². Stølen opplyses benyttet til mjølkeproduksjon, og søknaden begrunnes med behov for mer plass da flere generasjoner deltar i stølsdriften.

Vi har registrert følgende bebyggelse i seterregisteret:

Hustype	Byggeår	SumAreal
Annet		38
Fjøs		73
Låve/løe		31
Seterbu		62

I søknaden vises det fjellstyrets tidligere bemerkninger på at det er bomuligheter i kokehuset. Men stølsbruker mener bygget har vært disponert til beboelse i "alle" år, og at man har forutsatt at dette er godkjent.

Det ble i 1981 gitt tillatelse til å gjenoppføre kokehuset på stølen, og det ble i denne tillatelsen spesifisert at kokehuset ikke tillates benyttet til beboelse. Det foreligger så langt vi kan se ingen senere søknader om bruksendring på bygget.

Statskog tilrår at det stilles krav om at kokehuset tilbakeføres fra "anneks" til kokehus.

Videre blir det opp til fjellstyret å vurdere om det er behov for tilbygget jmf. seterforskriftens § 13.

Statskog har for øvrig ikke merknader til søknaden.

I søknadsskjema var det opplyst at stølen vart brukt til mjølkeproduksjon. Landbrukskontoret opplyste at har Haugrud har deltek i samdrift og ikkje driv eigen mjølkeproduksjon. Steinar Haugrud vart derfor bedt om å koma med nye opplysningar.

Steinar Haugrud ha gjeve følgjande tilleggsopplysningar i brev datert 6.6.07 :

Det er pr i dag ikke mjølkeproduksjon på garden/stølen av forskjellig årsaker. Vi har valgt samdriftsform for en periode.

Vi vil i denne perioden ha kjøttproduksjon, og vi vil bruke stølen aktivt med hensyn til beite i fjellet. Da det meste av arealet til grasproduksjon ligger på stølen, vil vi bruke den mye og i tillegg trives vi veldig godt der.

Vi har også barn som er veldig interessert i å drive, så vi har tro på en framtid på stølen.

Håper dette vil være oppklarende til vår søknad og håper på et positivt svar.

Haugrud har i telefonsamtale med fjellstyret sin sekretæren opplyst at dersom han må velja mellom å bygge på selet eller føre annekset tilbake til kokehus, vil han velja tilbygg på sel.

Statskog er bedt om ny uttale etter dei siste opplysningane frå Haugrud, men har ikkje gjeve ny uttale.

Oppland fylkeskommune har gjeve følgjande uttale:

Fakta :

Søknaden gjelder tillatelse til oppføring av tilbygg til eksisterende sel. Regional kulturminnemyndighet skal avgj uttalelse etter "forskrift om seter og tilleggsjord med mer i statsallmenning"

Eiendommen ligger innenfor LNF 2 i kommuneplanens arealdel der det legges vekt på at disse områdene har særskilte kultur og naturlandskapsverdier. I LNF – områdene kan det i utgangspunktet bare føres opp bygg og gjennomføres tiltak i forbindelse med stedsbunden næring, og ved nybygg skal en forsøke å plassere disse bygningene slik at de harmonerer med stølslandskapet både når det gjelder form, farge og størrelse.

Gjennom gjeldende fylkesplan og regionalt handlingsprogram er Oppland fylkeskommune sammen med andre regionale utviklingsaktører forpliktet til å bidra til å videreutvikle merkevarer Valdres. Som del av merkevareprogrammet for regionen inngår en overordnet satsing på stølsmiljøet, og Valdres er utpekt som pilot i det nasjonale verdiskapingsprogrammet på kulturminneområdet med basis i arbeidet med å etablere regionen som landets første regionale natur- og kulturpark. Gjennom kommunestyrevedtak i alle Valdres – kommunene våren 2007 er Valdres natur- og kulturpark nå et faktum.

Etableringen legger et stort ansvar på alle impliserte parter til å medvirke til å bevare de store landbruks- og miljøkvalitetene som stølsområdene representerer. Det må tilstrebes at aktive stølsområder beholder sin funksjon, preg og byggeskikk knyttet til landbruksdrift.

Vurdering:

Vi har mottatt bilder av eksisterende bygninger på stølen samt tegninger av tilbygget som ønskes oppført. Tilsendte fotografier gir et godt inntrykk av stølen og vi har vurdert det slik at saken kan behandles uten befarung.

Den største trusselen i stølsmiljøene er at autentisiteten blir svekket ved stadig modernisering av bygninger uten at det i tilstrekkelig grad er tatt hensyn til antikvariske verdier og tradisjonell byggeskikk. Dette har i stor grad skjedd med eksisterende sel på denne stølen, men tilsendte tegninger viser at det er et ønske om å gi bygningen et uttrykk som er mer i tråd med tradisjonell byggeskikk i området. Vi er positive til at bygningen endres, men vil anbefale at størrelsen på planlagt utvidelse reduseres noe i forhold til det som er vist på tegningene.

Konklusjon:

Regionale kulturminnemyndighet vurderer det slik at området har regional og eventuelt nasjonal verneverdi som del av stølsområdene i Valdres. Noe av det som karakteriserer stølsbebyggelsen i Valdres er at stølene ofte hadde mange relativt små bygninger, og vi anbefaler at størrelsen på planlagt utvidelse reduseres noe i forhold til det som er vist på tegningene.

Vi ber om å bli underrettet om fjellstyrets vedtak.

VEDTAK:

Fjellstyret finn at det er behov for eit større sel enn det som er i dag. Omsøkte bygg er likevel etter fjellstyret sitt syn i største laget ut frå noverande bruk. Oppland fylkeskommune tilrår også at bygget blir redusert for at det skal bli meir i samsvar med lokal byggeskikk. Fjellstyret avslår derfor søknad om sel

på 106 m² (BYA) etter § 13 i stølsforskrifta. Fjellstyret vil signalisere at ein er positiv til ein ny søknad om tilbygg på selet, men at søknaden bør avgrense seg til eit areal på 65 m² (BRA - bruksareal).

Den del av annekset som utan løyve er gjort om til anneks skal først tilbake til kokehus og innreiast slik at det ikkje blir overnattingsfunksjon i huset. Fjellstyret vil be Oppland fylkeskommune om uttale til utforming av bygget ved tilbakeføring til uthus. Haugrud må ved tilbakeføring av kokehus følge dei tilrådingar Oppland fylkeskommune stiller for utforming av slike hus.

I følgje § 28 i forvaltningsloven kan vedtaket klagast over. Eventuell klage skal sendast Vestre Slidre fjellstyre innan 3 veker frå mottak av dette vedtak.

Embrig Før sa seg inhabil og deltok ikkje i behandling av saka.

Vedtaket er einstemmig.

Vestre Slidre fjellstyre den 25.6.07.

Harald Ranum
sekretær

Utskrift: Steinar Haugrud
Statskog
Oppland fylkeskommune
Vestre Slidre kommune